

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Nds/15/2018
Identifikačné číslo spisu: 8018200427
Dátum vydania rozhodnutia: 09.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:8018200427.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: P. Q. B., bytom R. X, XX-XXX R., W. republika, právne zastúpená JUDr. Ing. Zuzanou Kvakovou, advokátkou so sídlom J. M. Geromettu 146/1, 010 01 Žilina, IČO: 42 433 983, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, za účasti: F. P. K. F., K. XXX/X, XXX XX B., IČO: XX XXX XXX, o správnej žalobe proti rozhodnutiu žalovanej č. 18958-3/2018-BA zo dňa 07.05.2018, konajúc o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci, takto:

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci, vedenej na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 7Sa/17/2018, j e d ô v o d n ý.

Na konanie a rozhodnutie vo veci je miestne príslušný Krajský súd v Prešove.

Odôvodnenie

1. Žalobou, doručenu 06.07.2018 Krajskému súdu v Prešove, sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. 18958-3/2018- BA zo dňa 07.05.2018 ktorým žalovaná zamietla odvolanie žalobkyne P. Q. B., (ďalej len „žalobkyňa“), bytom R. X, XX-XXX W. republika, podané proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Svidník č. 2047-13/2016-SK zo dňa 30.03.2016 o tom, že žalobkyni nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti, ako zamestnancovi zamestnávateľa F., K. XXX/X, XXX XX B., IČO: XX XXX XXX, (ďalej len ako „zamestnávateľ“) odo dňa 01.09.2015, podľa platnej slovenskej legislatívy.

2. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 7Sa/17/2018-31 zo dňa 23.10.2018 postúpil vec podľa § 18 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S. s. p.“) Krajskému súdu v Bratislave s odôvodnením, že nie je miestne príslušný na konanie v predmetnej veci s poukazom na § 13 ods. 3 S. s. p., určujúcim osobitne miestnu príslušnosť súdu v sociálnych veciach. Konštatoval, že je zrejmé, že žalobkyňa je občiankou W. republiky, kde má aj trvalý pobyt. Z obsahu spisu nijako nevyplýva, aby mala žalobkyňa na území Slovenskej republiky prechodný pobyt, resp. aby sa tu zdržiavala. Krajský súd poukázal na to, že vzhľadom na obsah napadnutého rozhodnutia, ktoré rieši

otázku uplatniteľnej legislatívy v otázkach sociálneho zabezpečenia, vzhľadom na vzťah žalobkyne a jej bývalého zamestnávateľa v roku 2014 nemožno konštatovať, aby išlo o aktuálnu situáciu a aby bola žalobkyňa v súčasnosti zamestnaná na území Slovenskej republiky a aby sa tu z tohto dôvodu zdržiavala. Keďže táto podmienka nie je splnená a § 13 ods. 3 S. s. p. nemožno vo veci aplikovať a keďže ide o osobitné ustanovenie vo veci určenia miestnej príslušnosti, takto určená miestna príslušnosť je osobitnou výlučnou príslušnosťou, ktorá je výnimkou zo všeobecného pravidla v zmysle § 13 ods. 1 S. s. p.

3. Krajský súd v Prešove poukázal na § 9 ods. 2, § 10 - § 13 S. s. p. a uviedol, že aplikácia § 9 ods. 2 S. s. p. prichádza do úvahy v situáciách, kedy nie je možné určenie miestnej príslušnosti podľa § 13, pričom právomoc správneho súdu vo veci daná je. Krajský súd v Prešove poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Nds/6/2018, kde rovnako v obdobnej veci rozhodol. Na základe uvedených skutočností a citovaných ustanovení Krajský súd v Prešove v súlade s § 9 ods. 2 S. s. p. postúpil vec miestne príslušnému súdu na konanie o podanej žalobe, ktorým je Krajský súd v Bratislave.

4. Z dôvodu nesúhlasu s postúpením veci ju Krajský súd v Bratislave predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky za účelom rozhodnutia o miestnej príslušnosti. Záver Krajského súdu v Prešove, že nie je vo veci miestne príslušným súdom, považoval Krajský súd v Bratislave za nesprávny.

5. Nesúhlas s postúpením veci odôvodnil Krajský súd v Bratislave tým, že v zmysle § 13 ods. 1 S. s. p. je miestne príslušným krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak SSP neustanovuje inak. V uvedenej veci je takýmto sídlom sídlo pobočky žalovanej vo Svidníku. Podľa § 2 ods. 45 v spojení s § 3 ods. 7 písm. f) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky je mesto Svidník sídlom okresného súdu Svidník, patriacim do územnej pôsobnosti Okresného súdu Svidník, ktorého obvod je súčasťou územného obvodu Krajského súdu v Prešove.

6. Podľa názoru Krajského súdu v Bratislave nie je možné postupovať podľa § 13 ods. 3 S. s. p., ustanovujúceho miestnu príslušnosť súdu v sociálnych veciach osobitne tak, že na preskúmanie veci podľa § 6 ods. 2 písm. c) je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu alebo v ktorého obvode sa zdržuje, pretože žalobkyňa na území Slovenskej republiky nemá trvalý pobyt a z obsahu spisu ani nevyplýva, že sa na jej území zdržuje. Krajský súd v Bratislave tiež pokladal za nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že prejednanie veci Krajským súdom v Prešove je z územného hľadiska pre účastníkov konania výhodnejšie, pretože predstavuje rýchlejší a hospodárnejší prístup k súdnej ochrane v súlade so základným princípom konania obsiahnutým v čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorému sa v nadväznosti na § 5 ods. 1 S. s. p. podriaďuje aj konanie pred správnym súdom.

7. Ku konštatovaniu postupujúceho súdu uvedenému v ods. č. 9 uznesenia č. k. 7Sa/17/2018- 31 zo dňa 23.10.2018 Krajský súd v Bratislave považoval za potrebné uviesť, že ustanovenie § 13 ods. 1 S. s. p. nie je možné obísť ani v prípade, že žalobkyňa nemá na území Slovenskej republiky adresu trvalého pobytu alebo sa tu nezdržuje, keďže § 13 ods. 1 S. s. p. takúto podmienku neupravuje a zároveň v zmysle § 9 ods. 2 S. s. p. je možné postupovať len vtedy, keď miestne príslušný súd nemožno určiť podľa § 10 až § 13 S. s. p.

8. Na záver Krajský súd v Bratislave poukázal na to, že vyslovený právny názor je v súlade s konštantnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obsahovo totožných veciach, napr. konania vedené pod sp. zn. 8Nds/7/2018, 8Nds/4/2018, 7Nds/5/2018, 7Nds/11/2018, 7Nds/14/2018, 6Nds/4/2018, 7Nds/4/2018, 4Nds/3/2018, 4Nds/8/2018, 9Nds/5/2018, 9Nds/11/2018 a pod., pričom poukazované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Nds/6/2018 predstavuje odklon, ktorý je ojedinelý.

9. Podľa § 9 ods. 2 SSP ak nemožno určiť príslušnosť podľa § 10 až 13, je na konanie príslušný Krajský súd v Bratislave.

10. Podľa § 13 ods. 1 SSP miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa § 13 ods. 3 SSP v konaní o správnej žalobe proti rozhodnutiam o poskytovaní právnej pomoci podľa osobitného predpisu, v konaniach podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a na konanie o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích orgánov verejnej správy je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode má žalobca adresu trvalého pobytu, miesto podnikania alebo sídlo; ak takého súdu niet a žalobcom je fyzická osoba, je miestne príslušný krajský súd, v ktorého obvode sa fyzická osoba zdržuje.

12. Podľa § 18 ods. 3 SSP ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

13. Z obsahu spisu je zrejmé, že žalobca nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a na území Slovenskej republiky sa ani nezdržuje. Nie je preto možné postupovať v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 SSP, ktoré ustanovuje miestnu príslušnosť súdu v sociálnych veciach osobitne.

14. Za danej situácie je podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potrebné aplikovať ustanovenie § 13 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni, ak tento zákon neustanovuje inak. Toto zákonné ustanovenie predpokladá menšiu vzdialenosť súdu prvej inštancie k účastníkovi konania, a preto na účely určenia miestne príslušného súdu prvej inštancie je za sídlo orgánu, ktorý rozhodoval v prvom stupni v prípade Sociálnej poisťovne potrebné považovať sídlo jej pobočky. Uvedené ustanovenie § 13 ods. 1 SSP nie je možné obísť ani v prípade, že žalobca nemá na území Slovenskej republiky adresu trvalého pobytu alebo sa tu nezdržuje, keďže § 13 ods. 1 SSP takúto podmienku neupravuje a zároveň v zmysle § 9 ods. 2 SSP je možné postupovať len vtedy, keď miestne príslušný súd nemožno určiť podľa § 10 až 13 SSP.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v konkrétnom prípade možno určiť miestne príslušný súd v zmysle § 13 ods. 1 SSP, a teda nie je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 9 ods. 2 SSP. Miestne príslušným súdom bude v tomto prípade krajský súd, v ktorého obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol v prvom stupni.

16. Prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané Sociálnou poisťovňou, pobočkou Svidník, ktorá má sídlo v obvode Krajského súdu v Prešove. Krajský súd v Prešove je preto tým súdom, ktorý je v zmysle § 13 ods. 1 SSP miestne príslušný na prejednanie a rozhodnutie veci.

17. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.